

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (országgyűlési hírek; kinevezések és előléptetések; budapesti napló; miss Pardoe elhagyá Pestet, hajó-hid-bekötés, elővásári hír, magyar játékszín, 's a t.; ez évi versenrend a pesti gyepek; a színházi részvényesek hálanyilatkozata; különféle, tolnamegyei közgyűlési zavarok lecsillapítva. Spanyolország (a cortesülés fölfüggesztve; zavargás a fővárosban; a segurai carlosi órség fölzendült; 's a t.) Anglia (a királyné színházban; elegy; 's a t.) Németország, Schweiz. —

Magyarország és Erdély.

ORSZÁGGYŰLÉSI HÍREK: A KK. és RR. f. h. 4kei orsz. ülésökben többek közt a jobbgyök örökösödését tárgyoló törvényjavaslatra adott főrendi válasz következtében kerületileg készült üzenetet vétek tanácskozásba. A máj. válszakban a m. Fő-RR. a törvényjavaslat köv. szakaszára szorítják észrevéteiket, a többit elfogadván: Az 5. §ra: Abban, hogy a jobbgyök örökösödése minden ősi javaikban mindkét ágon levén, törvényes maradékaikra rendszerint egyenlő mértékben terjedjen, a m. Fő-RR. megnyugosznak ugyan; de a szerzeményekre nézve a mostani törvényjavaslattal egyenesen s általánosan összeütközönek tapasztalván a III. rész 29. cikkje 1. §-ának szakaszában világosan kifejezett azon törvényes rendellel: hogy a férjhez adott 's illően kiházasított leányok a szerzeményekből csak szüleiük végrendeletének következtében részesülhessenek; mivel ezen cím rendeletét a m. Fő-RR. a szerzeményeknek többnyire a szüleiük mellett gazdálkodó gyermekek kölcsönös fáradozása által gyarapodható tulajdonságán, 's így egyszersmind azon elven látják alapulnak, hogy ezen szüleiük mellett maradtok ipari szorgalma érdemlett jutalmok reménye által élesztessék; arra pedig, hogy az illy üdvös törvény rendelte változtatásuk, mindaddig semmi alapos ok által sem győztek meg a t. KK. és RR. által, — az előterjesztett javaslatához e' részben nem járulhatnak, 's mennyiben az ország több részeiben a föld népe közt régóta törvényesen divatozó örökösödési rendszer a földművelők osztályának nemcsak ismérvesessége, de kedvessége is vált volna, 's az urbéri telkek művelésére és közterhek viselésére inkább alkalmas férfimagzatokra terjedt kedvezmények fontos okok nélkül változandók annál kevésbé lehetnének, mivel a III. rész 30. cikkjének 6. §-ának szakasza is e' részben a régi bevételt 's állandóul divatozó helybeli szokásokat fenntartani rendeli: — ezek fenntartásához a m. Fő-RR. is ragaszkodnak, 's a most javasolt törvény szakasz szerkezetét ezekhez alkalmaztatni kívánják. A 7. §-ának szakasz szerkezetének azon zavaihoz, melyek a fel nem osztható urbéri telkek az osztozók közt tartandó árverés szerinti átadásáról szólnak, különösen a barátságos egyezséget közbejvetelét is ohajtják beiktatni. A 8. §-ra: Meggyőződnek ugyan a Cs. k. Főhűség 's m. Fő-RR., hogy az itt föltett esetben a törvényes osztályok sikeresítése 's az illető osztozók arányos kielégítése csak a t. KK. és RR. által javasolt nyilvános árverés útján eszközölhető; mivel azonban az itt leginkább kérdés alatt levő urbéri telki állományok szabad adása 's bevése az ország nagy részében divatban nem jött, 's így azon telki haszonvételeknek szabott 's arányos bevése sok helyen mindaddig nem keletkezhetett; az pedig, hogy a most általában érezhető pénzügyi szükség miatt az efféle árverések az ez alábocsátott javak illő árát gyakorta meg nem szerzik, több oldalú tapasztalásokkal is bizonyítva van; — a m. Fő-RR. nemcsak a törvényhozás üdvös feladásához 's kötelességéhez illendőnek, de az ország lakosai legszámos osztálya iránti tartozó figyelem következtében elkerülhetlennek is látják, hogy midőn hasonló esetben a bírói végrehajtások tekintetében az illy kényszerített árverések az elmarasztott felek kellő biztosítása végett bizonyos óvásokkal és intézkedésekkel szabályoztatvák, ezek a felforgó örökösödések miatt rendelendő árverésekre is alkalmaztassanak. Felajánlják tehát a m. Fő-RR. teljes bizodalommal a t. KK. és RR. et, hogy e' cikkben foglalt javaslatok folytatásban még azon czélszerű szabályok és intézkedésekről is gondoskodni sziveskedjenek, melyek annak megelőzésére szükségesek; hogy a barátságos egység nem sikerülése esetében az osztozók csak egy részének kívánatára tartandó árverés alkalmazás az örökösödés alá eső javaknak szerfeletti csekély 's minden arány alatti ajánlásbeli summákért leendő elidegenítése a lehetőségig gátoltassék, 's habár ez néha nem is mellőzhetőnek el, legalább eziránt az osztozó felek könnyebben megnyugtathassanak; ezt pedig az illy kényszerített esetekben az által eszközölhető reménylik, ha a bírói elmarasztásokra nézve divatozó szokás szerint az efféle örökösödési árveréseket is az eladandó javak igazságos megbecsültetésé mindíg megelőznék, 's azon esetben, ha az árverés alatti ajánlás ezen becstől nem érli fel 's abban az osztozók meg nem nyugosznak, a törvény által kitűzendő idő múlva újabb kihirdetés után a t. KK. 's RR. további gondos nézetei szerint még egy- vagy kétszer ismételt árverés engedtetnék, — az örökösödési javaknak becsarok alatti elidegenítése végre csak illy utolsó esetben fogna határozottan elrendeltetni, a t. KK. és RR. akár ezen óvási intézkedés elfogadására, akár pedig más ehhez hasonlóknak előterjesztésére az adózó nép javát előmozdító buzgalomukhoz képest hajolni sziveskedjenek, mely intézkedést a 9. §-ra is az előadott tekintetből kiterjesztendőnek vélnék a m. Fő-RR. A 14. §-ra: A földesuri örökösödhetést megszorítva látván itt a m. Fő-RR., a hozképest a mint ez a köv. 16. cikk szakaszban a földesurra csakugyan kiterjesztetik, — e' két szakasz közt erre nézve felforgó ellentét felvilágosítására 's összerakásására bizodalmasan felszólítják a t. KK. és RR. et. Végre a 16. cikk §-ra: Nem mellőzhető el a m. Fő-RR. figyelmét, hogy azon néposztálynál, melynek örökösödése itt törvény által láttatik el, a női hozomány kiadására mindaddig csak annak bebizonyítása kívántatott, hogy azon hozomány a férj kezéhez jutott, nem pedig hogy egyszersmind az ő javaiba ruháztatott, a mennyiben e' szakaszban a hozomány javakba ruháztatásáról tétetik említés, annak hiteles bebizonyítása pedig a föld népének ezen osztályánál különben is többnyire nehezen, vagy általán fogva nem is eszközölhető, — a hozományi ruháztatás elmulasztásával e' szakasz szerkezetét az itt említett észrevételekhez kívánják a m. Fő-RR. alkalmaztatni. A fentebbi üzenetet jövőre. Váltó-törvénykönyvi javaslat. (Folytatás.) IV. cikk. A váltóhátíratról és kezességről. 28. §. A váltóhátírat vagy másolatjára írt átruházás hátíratnak (indossement) nevezetik, és háromféle: forgatvány (giro), meghatalmazás (procura) és engedmény (cessio). 29. §. A forgatvány irásbeli kijelentése annak, hogy a váltó másra átruháztatott. Fogantja pedig az, hogy a forgatványozott (Giratar) a forgatványozónak (Girant) minden jusaiba és váltó szabadítékiba lép, sőt ellene olly kifogással élni nem lehet, mely a panaszlottnak egy 3. d. személyeli viszonyból eredt. 30. §. A forgatványra szükséges megkívántatóságok, mennyiben magát a váltót érdeklik, a 14. és 15. szakaszban foglaltatnak. Magán a forgatványról pedig köv. kívántatnak: a) A forgatványozottnak (Giratar), azaz annak neve, kire a váltó átruháztatik. b) Az átruházás kelte. c) A forgatványozónak (Girant), azaz annak, ki a váltót átruházta, név-alírása, a 14. szakaszban a h) alatt a váltóra nézve megállapított szabály szerint. 31. §. A váltó a forgatványozott által tovább csak úgy forgatthatik, ha a forgatvány maga

is a 15. §. a) alatti szabálya szerint rendelményezve vagyon. 32. §. A váltó a forgatványozott tulajdonává akkor válik, midőn a váltó a forgatványozottal együtt neki átadatik. 33. §. A forgatványozott azonkívül, hogy a forgatványozónak minden jogában részesül, maga a forgatványozó ellen is váltójogbeli keresettel bír, ha csak a forgatványban ez iránt világos kivétel nem tétetett. 34. §. Olly hátírat, mely a 30. cikk szakaszban kitett két első forgatványbeli kivántatóság nélkül szükkölködik (üres forgatvány, Giro in bianco), ha csak abban közönséges engedmény (cessio) nincs kifejezve, meghatalmazásnak (procura) tekintetik, mellynél fogva a váltó birtokosa a váltót tovább forgathatja, vagy más módon eladhatja, bírói vagy barátságos uton beszédheti, 's ezen eljárásában hiteletelt kívánhat, ajánlhat, vagy visszautasíthat, továbbá egyezhetik vagy bírát (arbitr) választhat. 35. §. Ha azonban az üres hátírat később kitétetett, azon kifogásnak, hogy eredetileg üresen volt kiadva, törvényes ereje nincsen. 36. §. Ha a hátírat egyenesen meghatalmazást foglal magában, annak határa a hátírat tartalmától függ. 37. §. A váltónak meghatalmazásbeli birtokosa, ha a váltót tovább forgatná, a forgatványban nyilván kitegye, hogy ezt meghatalmazásból (per procura) cselekedte; ellenkezőleg a váltóbeli summaért minden utána következő tulajdonosnak kötelezve vagyon. 38. §. Az, ki a váltót közönséges engedmény (cessio) mellett másra átruházta, engedményesnek és azt követőknek váltójogilag kötelezve nincsen, hanem az engedmény mind formájára, mind az abból ellene vonható következtetésekre nézve, köztörvény alá tartozik; az engedményes azonban a váltót tovább forgathatja, és mind ő mind forgatványozattal az elfogadó ellen szüntegy, mint magok között, és az által engedett megelőző forgatványozók és kibocsátó ellen, a forgatványból származó váltójogokkal elhetnek. 39. §. A hátíratoknak jogszertű erejük akkor is megvagyón, ha a váltó egészen hamis; ha pedig valamely magában igaz váltó hamisítottat meg, a jogszertű hatás olly hátíratok (indossament) ellen, kik a hátíratot (indossament) a hamisítás előtt tették, a váltóbeli kötelezésnek csak azon mértékig terjed, mely a váltóban a meghamisítás előtt foglaltatott, a meghamisítás utáni hátíratok edig a hamisított váltóban levő kötelezés teljes mértékig terheli. 40. §. Váltó-hamisítás esetében a hátíratok hamisítás-előttiéknél tekintendők, ha csak ellenkező nem bizonyítatik. 41. §. Azon forgatványozók, kik valamely hamisított hátírat előtt állnak, az utána következő váltó-tulajdonosok iránt is váltójogilag vagynak kötelezve. 42. §. Az, kinek hátíratát meghamisítottat, az illy hátírat által annak csak eredeti tartalma szerint van kötelezve. 43. §. Ha a váltónak kibocsátója váltóbeli képességgel nem bírna is, ez által a hátíratok váltójogszertű ereje nem gyengítették. 44. §. Hasonlag ha valamelyik hátíró váltó-képességgel nem bírna is, ez a többi hátírat erejét nem sérti. 45. §. Ha a hátíratok kibocsátója a váltó előtt álló forgatványozók, a hézag után következő hátíratok (indossatar) iránti váltójogbeli kötelezéstől nem mentesek. 46. §. Ha a váltó a hátíratok folytatása miatt megtoldatik, a toldat (Allonge) a váltókiegészítő részének csupán akkor tekintendő, az illy történt toldás az eredeti váltón megjegyezve, a toldaton a váltó egész kiterjedésében lemasolván 's maga a toldat a váltóhoz peccsételve vagyon. 47. §. A forgatványozón kívül a váltóban kezes is fordulhat elő; a kezességnek azonban a váltóra írva, és a 14. cikk szakaszban h) alatt meghatározott módon aláírva kell lenni, különben váltójogi kötelezést nem szül. 48. §. A váltóbeli kezesség (Bürgschaft) egyszersmind kész fizetési kötelezésnek tekintetik (expromissio, Bürge und Zahler) 's a kezes a váltó-törvény szigorúsága alá tartozik. 49. §. Ha világosan kitéve nincsen a kezesség kiért vállaltatott, az illy kezesség saját váltóknál kibocsátóért, idegen váltóknál pedig az elfogadóért váltójogilag tekintetik. 50. §. Ha a kezes a váltóért eleget tett, kármentesítését váltójogilag csak azon adós ellen, kiért megfizetett, a többi váltó-kötelezettet e' közt pedig csak azok ellen követelheti, kik ellen magának az adósnak, ha a váltót ő fizette volna ki, váltójogi keresete lett volna. V. cikk. Az elfogadásról (Acceptation) általában, és a névbecsülésről (Honoration) különösen. 51. §. Elfogadás végetti bemutatásnak (Præsentation) csak idegen váltóknál vagyon helye, és abból áll, hogy a váltó az intézvényezett (Trassat) azon kérdés mellett közöltetik, vajjon az intézőnek megbízását elfogadja e? 52. §. Látra (à Vista) kelt váltókat, és ollyakat, melyeknek lejárat-idejük (Verfallszeit) nem a bemutatástól számítatik, elfogadás végett bemutatni nem szükséges; az utóbbiakat azonban szabad a végett is a lejáratig (Verfallszeit) akár mikor bemutatni, 's el nem fogadás esetében ez iránt óvást tenni (Protest erheben) 52. §. Azon váltókat, melyek lát után bizonyos időre szólnak, és Magyarországon, vagy a hozzácsatolt Részekben fizetendők, legfőlebb a köv. határidők elforgása alatt, melyek mindenkor a váltó keltétől számítandók, kell elfogadás végett bemutatni; nevezetesen: a) A fizetés helyén kelteket nyolcz nap alatt. b) Más helyeken pedig, de mégis Magyarországon és a hozzácsatolt Részekben, ugyszinte Erdélyben, vagy az ausztriai birodalom örökös tartományiban kelteket, két hónap alatt. c) Az ausztriai birodalom határain kívül az európai szárazon vagy szigeteken kelteket, hat hónap alatt. d) Ázsianak és Afrikának fekete és közép tenger melléki vidékein és szigetein kelteket, nyolcz hónap alatt. e) Egyéb itt világosan nem érdekelt tartományokban kelteket, egy és fél év alatt. 53. §. A keresztényen ünnep- és vasárnapokon a keresztények, az izraeliták pedig szombaton és a következő szakaszban foglalt ünnepiken, a váltót sem bemutatni, sem pedig az elfogadás iránt nyilatkozni nem tartoznak. Ha tehát az előbbi szakaszbeli határidőnek utolsó napja illy napra esik, a bemutatást, vagy elfogadás iránti nyilatkozást a következő első köznapra (Werktag) halaszthatatni. 54. §. A hetenkinti Szabbaton kívül az izraeliták ünnepei következők: a) Pessach: Husvét vagyis a kovásztalan kenyér ünnepe, Nison-havának 15. és 16. és 21. és 22. d. napjain rendszerint Szent-Györgyhavában; a közbenlevő 17. és 18. és 19. és 20. d. napok félünnepek, melyeken mind bemutatni, mind pedig elfogadás iránt nyilatkozni nemcsak lehet, hanem kötelesség is. b) Schebuos: Pünköszt vagyis az elsőszülöttek ünnepe, Sion-havának 6. d. és 7. d. napjain, rendszerint Pünköszt havában. c) Rosch-haschana: v. ujesztendő ünnepe, Tischri-havának 1. és 2. d. napjain, közönségesen Szent-Mihály-

* A 17. §. után felhozott váltó következőleg forgatthatik: Részemre Kum F. urnak, vagy rendelményesének. Komárom, sept. 3. d. k. 1839. Mons Ferencz.

havában. d) Jom-kipur: v. a' kibékülés ünnepe, tíz nappal az üszentdei ünnep után. e) Sukes (Lauberhütten): v. a' sátoros ünnepek, Tischri-havának 15 és 16ik napján. Mindszent-havában. f) Schmini-Azeres: v. a' tíz parancs ünnepe, Tischri-hava 22kén. g) Simchas-Tora: v. az öröm-ünnep, ugyanazon hó 23ik napján. 56. §. A' szombatot, vagy az előbbi szakaszban kitétt ünnepeket megelőző napokon az izraelita elfogadás iránt nyilatkozni csak délutáni három óráig köteles. 57. §. A' hazai városokra szóló váltók iránt, az elfogadás végetti bemutatást illetőleg, a' vásárok időszakához képest, következők határozatnak; nevezetesen: a) Azokat, melyek egy napnál tovább nem tartó vásárookra szólnak, bemutatni nem szükséges. b) Azokat, melyek tovább egész 8 napig tartó vásárookra szólnak, vásár első napján kell bemutatni. c) Azokat, melyek 8 napnál tovább tartó vásárookra szólnak, vásár első hetében kell bemutatni, de ez berekesztőleg szombatig akármikor történhetik. 58. §. Az, ki a' váltólevelet elfogadás végett az intézvényezettnek bemutatja, bemutatónak (Praesentant) nevezetik. A' váltótulajdonos a' bemutatásra megbízhat akárkit 's bemutatáskor megbizonyítani nem szükséges, hogy a' váltó a' bemutatónak tulajdona, vagy hogy ő a' tulajdonosnak megbízottja. 59. §. A' váltót elfogadás végett magánál az intézvényezettnek, vagy elfogadásra meghatalmazott képviselőjénél, millyennek a' bejegyzett társaságokban a' cím ve z e t ő tekintetik, 's pedig a' váltóban kitétt lakhelyén kell bemutatni, még akkor is, ha a' váltó más helyben fizetendő; azonban a' bemutató, ha elfogadásra meghatalmazott áll elő, a' meghatalmazás igazolását megkivánni köteles. 60. §. Ha a' váltónak bemutatásánál az elfogadás világosan ki nem jelentetik, vagy nem úgy ajánlatik, miképen azt a' bemutatónak elfogadni kötelessége, illy esetben a' VIIIik cikkben meghatározott módon ovást kell tenni's azt ugyanazon cikk rendelete szerint az előzőknek megküldeni. 61. §. Ha az intézvényezett a' váltót az intézőre bár csak névb e c s ü l é s b ő l is elfogadta, további bemutatásnak szükségbeli utalványozottaknál (Noth-Addressaten), ha netalán lennének, helye nincsen. 62. §. Ha több intézvényezett ezen szócskával „és“ köttetik össze, a' váltót elfogadás végett mindeniknél be kell mutatni, és ha közülök csak egyik is az elfogadást megtagadná, szükségbeli utalványozottak pedig nem lennének, a' bemutató azonnal ovást tehet és az előzőkkel közölheti. 63. §. Ha pedig több intézvényezett ezen szócskával „vagy“ köttetik össze, intézvényezettnek tulajdonkép csupán az, a' ki nevezve legelől vagyon, a' többi pedig szükségbeli utalványozottaknak tekintetik, bár erről a' váltóban világos említés nem lenne is. 64. §. Ha az intézvényezett a' váltót az intézőre né v b e c s ü l é s b ő l (ad honorem, zur Ehre) sem fogadná el, az ovás a' 60dik szakasz értelmében tüstint megteendő, és az előzőkkel közlendő, azonkívül a' bemutató köteles a' váltót ovás-vétel után a' helybenlevő szükségbeli utalványozottak legfőlebb következő napon ugyane' végből bemutatni. 65. §. Több szükségbeli utalványozott közül a' váltót annál kell előbb mutatni, ki korábbi kötelezettnak utalványozottja; ha pedig ezen elsőbbség a' váltóól ki nem tetszenék, a' bemutató sort tetszése szerint tarthat. 66. §. Azon esetben, midőn a' bemutató, az előbbieket szerint, bizonyos sort tartani köteles, a' bemutatást csak az elfogadni nem akaró utalványozott ellen tett ovás után folytathatja, az ovásokat pedig előzőivel (Vormänner) a' megszabott mód szerint közleni, 's ekkép említett kötelességének teljesítését igazolni tartozik. 67. §. Ha az elfogadás végetti bemutatásban vagy az ovás készítésében, vagy közlés végetti megindításában késedelem történt, annak, ki által a' késedelem történt, minden előzőire váltójogi viszkerelete teljesen elenyészett, sőt a' forgatványzók ellen még közjogi keresete sincs: a' kibocsátó ellen azonban, közönséges elévülés ideje alatti közjogi viszkerelete csak annyiban enyészik el, mennyiben ez be tudja bizonyítani, hogy a' váltó l e j á r t a k o r (Verfallszeit) az intézvényezett ellen kétségtelen követelése volt, 's annak kielégítésére az intézvényezett akkor még elegendő értékkel bír; de illy esetben ezen követelését a' váltó erejéig a' váltótulajdonosnak átengedni tartozik. 68. §. Tulajdon váltókat, melyek „lát után“ bizonyos időre, vagy felmondásra szólnak, az első forgatvány keltétől számítandó azon idő alatt, mely az idegen váltókra nézve meghatározott, a' kibocsátónál be kell mutatni; különben a' forgatványzók elleni törvényes jogok elenyésznek. Ezen bemutatás a' végett szükséges, hogy a' kibocsátó a' váltóra nézve ezen szót: „láttam“ (Gesehen) 's a' felmondás napját aláírásával együtt feljegyezze, mit ha teljesíteni nem akarna, a' bemutató a' törvényes idő alatt ez iránt ovással éljen. Azonban ezen ovásnál fogva, mely egyedül a' lejárati (Verfallszeit) kiszámítására szolgál, viszkereletet nem támaszthat. 69. §. Az elfogadást csak egyszer kell teljesíteni, mert ha ugyanazon váltónak több példányi elfogadtatnak, mindenik külön váltónak tekintetik, ha csak magából az elfogadásból az ellenkező nem világos. 70. §. Az elfogadásban megkivántatik: a) Hogy írásba tétessék. b) Hogy az eredeti váltóra vagy másolatára jegyeztessék. c) Hogy azon világos nyilatkozást, miszerint az elfogadó a' váltó kifizetését igéri, vagy ezen kifejezést: „elfogadom“ (acceptirt) magában foglalja. d) Hogy az elfogadó vagy meghatalmazottja által a' 14dik szakaszban a' h) alatt kiszabott módon aláírassék. Ha ezen kivántatóságok közül csak egy is hiányzanék, az elfogadás erőnélküli. 71. §. Ha a' váltó lejárati-ideje a' bemutatástól számítandó, az elfogadás napja is tétessék ki, különben a' fizetést rendes lejárati előtt is akármikor megkivánhatni. 72. §. Azonban a' bemutató, ha az elfogadás napja ki nem tétetett, viszkereleti jogainak sérelme nélkül a' fizetés végetti bemutatást mindaddig halaszthatja, míg azon idő, mely akkor járna, ha az elfogadás a' bemutatásra szabott határidő utolsó napján történt volna, el nem telik, 's ha ekkor a' fizetés nem teljesítették, az iránt ovást tehet. 73. §. Ha a' váltó nem az elfogadónak a' váltóban kijelölt lakhelyén, hanem egy 3dik helyben fizetendő, az elfogadásban a' t e l e p (domicilium) is, úgy mint neve azon személynek, kinél a' fizet-

tést az i n t é z v é n y helyén fölvehetni, tétessék ki. Ha az nem teljesítetik, a' bemutató épen úgy, mint ha az elfogadás megtagadtatott volna, ovást tehet, és viszkereletet támaszthat. 74. §. Ha az intézvényezett ellen az ovás megtevétt, ezután a' váltót akárki, 's még maga az intézvényezett vagy bemutató is névbecsülésből akár az intézőre, akár valamely előzőre (Vormann) elfogadhatja, 's a' bemutató az illy névbecsülésbeli elfogadást (Ehren-Acceptation) nem ellenezheti. 75. §. Ha az intézvényezett, vagy utalványozott elleni ovás megtevétt, k ö z b e n j á r ó k (Intervenienten) jelentkezének, kik a' váltót valamelyik előzőre névbecsülésből elfogadni készek, a' közbenjárók által megajánlott névbecsülésbeli elfogadások közt elsőbbsége annak vagyon, mely által, ha teljesítetik a' fizetés, legtöbb kötelezett leendő fölmentve kötelezésétől. 76. §. Ha többen az elfogadást névbecsülésből ugyanazon előzőre ajánlanák, elsőbbséggel az bir, ki a' váltóbeli summát biztosítani kész. Ezen feltétel nélkül első az utalványozott; a' közbenjárók között pedig a' bemutató tetszése szerint választhat. 77. §. Ha a' bemutatásnál késedelem (Versäumniss) történt, a' váltót elfogadni joga egyedül az intézvényezettnek vagyon. 78. §. Ha sem a' váltóból, sem az ovásból, sem az elfogadásból nem világos a' névbecsülő a' váltót kire fogadta el: úgy tekintetik, mintha azt nyilván és világosan az intéző nevére cselekedte volna. 79. §. A' szükségbeli utalványozott általi elfogadás törvényes foganatára nézve a' névbecsülési elfogadással egyenlő. 80. §. Az elfogadás a' váltó j o g szerinti fizetés kötelességét vonja maga után; még pedig a' kibocsátó iránt is, ha a' váltót tulajdon rendelményére adta ki. 81. §. Ha többen világos megszorítás nélkül tették elfogadást, a' váltóbeli summára nézve egymásért egészben (in solidum) kötelezettek. Ha pedig valamely bejegyzett társaság címe alatt történt az elfogadás, mindnyájan, kik a' bejegyzett társasági szerződést aláírták, az elfogadott summára nézve egész értékökkel szinte egymásért (in solidum) kötelezettek. 82. §. Ha az intézvényezett a' váltót az intézőre névbecsülésből fogadja el, sem biztosításnak, sem viszkereletnek helye nincsen; ellenben ha az elfogadást más előző becsületére ajánlana, vagy pedig ha valamely szükségbeli utalványozott vagy közbenjáró ajánlana névbecsülésbeli elfogadást, és a' bemutató biztosításbeli viszkereletét tartani kívánja, ezt a' névbecsülésbeli elfogadásnál azonnal kijelenteni 's az ovást oklevélbe iktatni köteles, különben elmulasztása lemondásnak tekintetik; ezen elmulasztás által azonban, ha a' névbecsülő annak idejében nem fizet, a' bemutatónak fizetés iránti viszkerelete nem enyészik el. 83. §. Ha a' névbecsülő az elfogadáskor a' váltóbeli summát biztosította, minden viszkerelet elenyészik. 84. §. A' névbecsülő, ha és mennyiben az elfogadásra jogosítva volt, a' m e g b e c s ü l t r e (Honorat) és előzőre nézve a' váltó kifizetése által mindazon viszkereleti jogokba lép, melyek ellenök a' váltó-tulajdonost illették azon esetre, ha a' váltó ki nem fizettetett volna. Ezen jogaival azonban fizetés ideje előtt még akkor sem élhet, ha a' váltót hamarabb fizette ki, vagy ha ő maga volt is a' bemutató. Ha az elfogadásra joga nem volt, sem a' hátróka, sem a' kibocsátó ellen viszkerelete nincs. 85. §. Az elfogadó feltételes elfogadás által is váltóilag kötelezettek; a' bemutató azonban illy elfogadással megelégedni nem tartozik, és ha teszi: viszkereleti jogai elenyésznek. 86. §. A' bemutató az intézvényezett által kisebb summára szorított elfogadásban (Theil-Acceptation) megegyezni nem tartozik; ha pedig abban megegyeznek, a' váltó summának el nem fogadott részére nézve ovást tenni, 's azt az előzőkkel közleni köteles. Névbecsülőtől ajánlott részbeni elfogadásban a' bemutató tetszése szerint megegyezhetik, vagy azt félreveheti, 's ha abban megegyezett: csak biztosítási, ha pedig félrevetette, fizetési viszkerelete vagyon előzői ellen. 87. §. Az elfogadónak a' névbecsülés esetét kivéve, a' kibocsátó váltójogilag nem kötelezettje. 88. §. Ha valaki a' nélkül, hogy joga lenne, valamely váltót elfogad, ő ugyan a' váltó-tulajdonosnak váltójogilag kötelezve vagyon, a' kibocsátóra nézve azonban megbízás nélkül eljár ügyviselőnek tekintetik. (Folytatjuk.)

A' m. k. udv. kamra a' földvári k. sóhivatalnál megürült mázsamesteri tisztségre De Ponti Károly sómázsást; helyébe Puchlin József pajtaórt; ez utóbbi helyre Bucz Eduárdot a' vágújhelyi k. sóhivatal gyakornokát; az ó-gradiskai kir. só- és 30czad ellenőrségre Pasch van szky Áron sziszei ellenőrködő tisztirnokot; a' sziszei 30czadnál felállított ellenőri tisztségre Franchi József bergani 30czadost; ennek helyébe Berndt János nedeliczi tisztirnokot; e' tisztirnokságra Hutter József győri gyakornokot; a' sziszeken ujan-felállított számvevő magtárnokságra Heimrich Ferenc zagrabi számvevőségi gyakornokot; a' nagybányai k. főfelügyelőség irnoki hivatalánál Schubert Ferenc fokszerű előlépte által megürült 4dik irnok helyre Laither Ignác ottani főpénztárhivatali irnoksegédet, végre Hamvay József pécskai várnagyot az arad-modenai urodalomban ujan-felállított pusztaspánságra léptette.

Budapesti napló. Miss Pardoe, a' híres angol ironő, kiről többször illő méltánylattal emlékeztek lapjaink, mult hó 27kén elhagyá fővárosunkat, miután több hónapot fordíta különböző köreinkben tapasztalás-gyűjtésre, hogy lehetőségig tökéletes munkával léphessen hazánkról honosi elibe. Tudományos műveltségét eléggé tanúsítják e' lelkes hölgy eddig megjelent elmémvei, ns jellemrű pedig többi közt kezességül szolgálhat következő néhány szava is, melyet almási Balogh Pál orvos tr. 's akad. r. tagnak (kihez ajánlólevele is volt) emlékkönyvébe írt: „My farewell to the Country of the Magyars is an earnest prayer for its welfare! May her soil continue fertile, her sky bright, and her sons free: beauty unfold her daughters in a veil of purity, et honour dwell with her making her mountains a shrine, et her plains a temple!“ (Az én búcsúm a' magyarok földétől egy komoly imádság szerencsés léteért! Legyen termékeny ezután is földje, ege ragyogó 's legyenek fiai szabadok; szépség leplezze kö-

rül lyányait tisztaság fátyolával, 's lakják vele dicsőség, mely hegyei-
ből oltart, rónáiból templomot alkosson!) Bécsbe legmagasb körökhöz
szóló ajánlóleveleket vite magával Anglia e' széplelkű lyánya, 's minde-
nütt legnagyobb megelőzéssel fogadták. — Az elővásár megnyílt már 's
túrhetön élénk, ámbar a' folyton hideg miatt még csak holnap délig ké-
szülhet el hajóhidunk, mi mind vevőre, mind kereskedőre nézve igen káros
következményü, mivel a' dunántuli vidékrül bajos a' mindenféle átszállítás
's a' gőzösek is csak most kezdik félben szakasztott rendes pályázásikat.
Egyedül az vigasztalja némileg a' kereskedőséget, hogy a' mostani jó utak
és tiszta kellemes idő mellett szárazon is könnyen eszközölhetni a' szállítá-
st és utazást, és így végre csakugyan mégis meglehetősen sikert várhatni a'
mostani vásártól. — A' pesti takarékpénztár folyvást nagyobbuló kiterje-
désnek örvendez, 's üdvös hatását már is Fáy András neve hálás említése
közt méltányosan ismeri meg a' szegénység. E' példa hazánkban olly buz-
gó részvétet ébreszte, hogy több nskelbl emberbarát Aradon hasonló in-
tézetet alapita, mely martz. 19kén, Józsefnapján, fog ünnepélyesen meg-
nyitattni „Aradi takarékpénztár“ nevezet alatt. Az alapítók egyenkint
külön 100 váltó forintot ajándékoztak e' szent célra, 's így az összes tö-
keménység kielégítő biztosságot nyujtand azoknak, kik pénzüket az in-
tézeten kívánandják gyümölcsöztetni. Febr. 23án ment véghez az állan-
dó választmány kineveztetése, mellynek elnökei Bánhidly Antal kir. taná-
csos és Heim Domokos polgármester. Megjegyzendő, hogy a' tisztvise-
léség ügy iránti tiszta buzgalombul egy évig ingyen szolgálnd az inté-
zetnek. — F. hó 6kán szokott ünnepélyel ment véghez Jedlik Anian sz.
Benedek rendi áldozópap beiktatása természet- és erőmutani 's mezei gaz-
dasági oktatóvá a' pesti kir. tud. egyetemenél, miután e' diszes hivatalt szá-
mos évig visel e' pozsonyi kir. akademiában. — Langer Egyed pesti pol-
gár és varga, szerencsésen tulhaladván mesterkedése 50ik évét, új re-
mekművet készített, egy pár férfcipét, 's czéh elibe terjeszté szokott
vizsgálatra, mikép 50 év előtt tevő. A' kedvező ítéletü vizsgálatot vig
esteli követé. — Pesti szinpadunkon f. hó 7kén először adaték bérszünettel
László József jutalmára. „Egyesüljünk!“ eredeti vigj. 3 felv. „Füredi nép-
barát“ czimü előjátékkal 1 felv., irta Nagy Ignác; ez este lépett föl pécsi
vendégszörepei után először Lendvayné és szünni nem akaró zajos tap-
sal üdvözölteték a' szép számu közönség által; Pécssett érdemeihez illő fo-
gadtatásra talált e' művésznő, színházból ugyanis, hol több rendbeli tisz-
telgő verserzettel áraszták őt el a' lelkesült pécsiek, fáklyás kíséret mel-
let a' nemzeti casinóba vezeté őt, hol ünnepi lakoma várakozott reá; utóbb
casinói tagok, ifjuság, szóval Pécs lakosinak válogatott disze, vetélked-
ve becses emlékekkel tisztelé meg a' budapesti közönség e' kedvenczét,
ki ennyi szives méltányt széplelküleg azzal viszonzá, hogy a' jutalmára
szánt előadás jövedelmét közhasznu jótékony célra a' városnak ajándéko-
zá, melly küldöttség által tisztelé meg őt e' szép buzgalmaért; Sán, Arany-
király, madarász és uszkárnyiró“ jött szinpadra; 9kén „Elmellőzés“ ná-
dorunk ő fens. születésnapja tiszteletére pompás világitásban ragyogott
ez este színházunk; 10kén „Fra Diavolo“; 11kén „Belizár“; 12dikén
„Gemma di Vergy“; 13kán „Cillei Fridrik“ eredeti dráma 3 felv.; e' bójt-
ben, hallomás szerint, érdekes ujdonások jutandnak szinpadunkra. —

Pesti Lovverseny 1840.

(ang. mf = angol mérföld. — ar. = arany — e. = esztendő. — ft = font. — ism. = ismételve.
— k. = kanca. — m. = mén. — 1 ang. mf. = 818 pozsonyi öl. A' * jegyzett d. jak örökre
levén alapítva évenként mulhatlan kijárnak.)

Junius 6. Szombaton, délután. * 1. Nemzeti díj, 250 ar.
30 aranyat érő és Magyarország' czimerével ékesített serlegben az első ló; 50 ar.
a' másodiké. Tétel 16 ar. fele bánat; a' tétösszegé fele az első, fele a'
második lóé. Futhat magyarhoni 3e. minden m. és k., melly sem Pesten, sem
Parndorfon, sem Simmeringen díjért még nem futott. 1 ang. mf. — 85 ft., k.
2 fonttal kevesbet; külföldi lovas 4 fonttal többet. — * 2. Batthyány-Ka-
zimir díj. 100 ar. Futhat minden ló; 1 ang. mf.; 3e. 68 ft., 4e. 94 ft.,
5e. 101 ft., 6e. 106 ft., idősb 109 ft.; belöldi telivér és angol félvér 4 fonttal
többet; angol telivér még 10 fonttal többet; m. 2 fonttal többet. Tét 20 ar. 'fuss
vagy fizess.' A' tétössz 40 aranyig a' második lóé, azonfelül az elsőé. Be-
jelentés a' futás előtt 3 nappal. — * 3. Hazafi díj. 100 ar. Futhat magyar-
honi minden k.; 2 ang. mf. ism.; 3e. 68 ft., 4e. 94 ft., 5e. 101 ft., 6e. 106 ft.,
id. 109 ft.; telivér 5 fonttal többet; simmeringi díj nyereje ugyanazon évben,
3 fonttal többet. — * 4. Batthyány-Hunyady díj 100 ar. Futhat min-
den k.; 2 ang. mf.; 3e. 80 ft., 4e. 100 ft., 5e. 106 ft., 6e. és idősb 110 ft.,
ausztriai birodalmi 4 fonttal kevesbet. Tétel 20 ar. fele bánat.

Jun. 8. pünköst-hétfőn, délután. * 5. Asszonyok k
pályadíja 100 aranyat érő billikom az első lóé, a' díjból fenmaradt aranyok
50ig a' második lóé, azon felül ismét az elsőé. Futhat angol kivéte minden
m. és k. 1600 öl ism.; 3e. 70 ft., 4e. 90 ft., 5e. 96 ft., 6e. 100 ft., idősb
103 ft.; m. 2 fttal többet. — 6. Pest-városi-díj. 150 ar. az első lóé, a'
díjból fenmaradó 's tétösszegéből begyűlö aranyok 50ig a' másodiké, azon felül
ismét az elsőé. Tét. 10 ar. fuss v. fizess. Minden lóra. A' nyerpont előtt
30 öllel kezdve a' pályakör egyszer körül (1268', 2' 6") ism. 3e. 74 —, 4e.
100 —, 5e. 107 —, 6e. 112 —, id. 115 ft.; ausztriai birodalomban született ló
6 fonttal, k. és pr. 2 fonttal kevesbet. — 7. Károlyi-tétverseny. 1000
ar. 2 1/4 ang. mf. Tétel minden loért 50 ar., 25 ar. bánat. A' második ló 100
aranyat kap. Mén és kanca lovakra. 3e. 80 ft., 4e. 100 ft., 5e. 106 ft., idősb
110 ft.; mén 3 fonttal többet; ausztriai birodalmi ló 5 fonttal kevesbet; e' díj
nyereje minden évben 5 fonttal többet. Bejelentés 3 héttel előbb. A' futás fel-
váltva Simmeringen és Pesten a' második versenynapon megy végbe. — * 8.
Erdélyi díj. A' mult évről megmaradt 100 aranyal együtt 200 ar. Fut-
hat érte a' két magyar hazában született és nevelt akármí származásu m. és k.;
1600 öl; 3e. 85 ft., 4e. 100 ft., 5e. 107 ft., 6e. 110 ft., idősb 112 ft. Tétel
egyegy loért 50 ar., fele bánat; a' tétösszegé a' nyertesé. Aláírhatni a' futás
órajaig. Egy személy több lovat állithat vagy nevezhet pályára. Ha 6 aláíró nem
találkozik, azon évben nem lesz a' díj elnyerhető, hanem az aláírók feloldoz-
tatván, a' díj mindaddig a' következő esztendeihez csatoltatik, mig az aláírók
száma hatra nem telik. — 9. Paraszt-verseny. Első lóé 75 pgó for. 2iké
25 pgó forint. Futhatnak mezei gazdák' saját lovai. E' célra van szánva t. Szal-
beck Jakab ur által 1835től kezdve 1840ig bezárólag évenként ajánlott egy arany
is. Bejelentés a' futás napjaig.

Jun. 11. csütörtök. délután. 10. Ugrató-verseny. 120
ar. Tét: 10 ar. 'fuss v. fizess.' A' tétössz 50 aranyig a' második lóé, azon felül
ismét az elsőé. Futhat minden ló, Angliában született vagy neuzte tet kivéve.

3 ang. mf. 3 1/2 láb magasságu sövényeken által 6 ugrással 125 ft. telivér 5
fonttal többet. Bejelentés 3 nappal azaz 3szor 24 órával a' futás előtt. — * 11.
Széchenyi-díj. 100 ar. értékü billikom. 1600 öl. ism. Futhat minden m.
és k. 3e. 87 —, 4e. 102 —, 5e. 109 —, idősb 113 font; k. 2 fonttal keves-
bet. Tét: 10 ar. fele bánat. A' tétössz 40 aranyig a' második lóé, azonfelül az
elsőé. — * 12. Festetics-Nákó-díj. 78 ar. Tét. 10 ar. 'fuss v. fizess.'
A' tétössz a' díjhoz kapcsolatik. Futhat minden ausztriai birodalmi és 6 esztén-
dónél nem idősb m. 2 ang. mf. 3e. 87 —, 4e. 113 —, 5e. 119 —, 6e.
123 font. — * 13. Ostor-díj. Tét 10 ar. 'fuss vagy fizess.' A' tét-
összegé is az első lóé. Futhat minden ló, melly a' futásnapig sem a' pesti sem
simmeringi sem parndorfi téren díjt nem nyert. 1/2 ang mf.; 3e. 68 ft., 4e. 94
ft., 5e. 101 ft., 6e. 106 ft., idősb 109 ft.; telivér 3 fonttal többet; angol ló,
akármí véru legyen, 8 fonttal többet; k. és paripa 2 fonttal kevesbet. Bejelen-
tés a' futás napjaig. (Meskó Jakab báró 100 aranyat alapítván 's tevén le, annak
kamatja ezen oster vételére fordittatik.) — * 14. Széchenyi-Kard.
Most Hunyady József gr. birtokában. Futhat minden ló; 4 ang mf.; 3e. 82 1/2 ft.,
4e. 96 ft., 5e. 102 1/2 ft., 6e. 105 1/2 ft., idősb 107 1/2 ft.; k. 2 fonttal keves-
bet. Melly ló e' kardot elnyeri, legjobb pályázónak ismértetik az esztendőben.
A' kihívás 8 nappal előbb történik. Ha a' kard birtokosát ki nem hívák, nála
marad a' kard; de ha a' kihívást el nem fogadja, tartozik a' kardot a' kihívó-
nak átadni; melly esetben, vagy pedig ha a' kard birtokosa meghalna, a' fut-
tatás pénztétel nélkül megy végbe. Ha pedig a' kihívást elfogadja, minden ki-
hívó 30 aranyat teszen le, fele bánat. Az így egybegyűlt summa a' nyertesé.
A' kardot birtokosa nem tartozik nyertes lovával védni. — * 15. Esterházy-
kard. Most Trauttmansdorf hg. birtokában. Futhat minden magyarhoni m. és
k.; 1 ang. mf.; 3e. 80 ft., 4e. 94 ft., 5e. 100 ft., 6e. 103 ft., idősb 105 ft.;
k. 2 fonttal kevesbet. A' futás e' kardért mindig a' pesti verseny úolsó napján
megy végbe. Melly ló e' kardot elnyeri, legcsebb honi lónak ismértetik azon
esztendőben. A' kihívás a' pályanap előtt 3 nappal történik. Ha a' kard birto-
kosát ki nem hívák, nála marad a' kard; ha ez a' kihívást el nem fogadja, tartozik
a' kardot a' kihívónak átadni; melly esetben, vagy ha a' kard birtokosa meg-
halna, a' futtatás pénztétel nélkül megy végbe. Ha pedig a' kihívást elfogadja,
minden kihívó egyegy loért 20 aranyat teszen le, fele bánat. Az így egybe-
gyűlö summa a' nyertesé. A' kardot birtokosa nem tartozik nyertes lovával
védni. — 16. Paraszt-verseny. Első lóé 30 pgó for. másodiké 20 pgó
for. Futhatnak mezei gazdák' 's egyéb adózók' saját lovai. — Mind azon díjakra,
mellyeknél külön bejelentési határidő nincs kikötvé, martius 31ig szükséges a'
díj külön megnevezésével és a' ló tökéletes leírásával a' bejelentést megtenni,
bérmentes és recepsis (vevény) melletti levélben illy czim alatt: 'Verseny t
illető a' n. Casinóban Pesten.' — Ezenkívül minden futató tartozik
pályára szánt lovat futás előtt 48 órával a' n. Casinóban levő ivre följegyezni
vagy följegyeztetni, hogy így a' napi versenyrend annak idején kinyomathas-
sék. A' napi versenyrenden föl nem jegyzett lovak az azon napi díjfutásokban
nem részesülhetnek; és ugyanott fel nem jegyzett versenyek is csak a' feljegy-
zetek után mehetnek végbe. A' lovak' kora a' közönséges évtől számittatik, úgy
hogy például minden, 1837ben világra jött ló 1840ben mint 3e jelenik meg; 's így t.

ALLATMUTATÁS: Junius 6, 7, 8. 9kén a' Köztelken. PARASZT

KANCSACSÍKÓK JUTALMAZTATÁSA: Jun. 9kén délelőtt 10 órakor

ugyanott, LÓÁRVERÉS: Jun. 9d. és 12kén délelőtt 10 órakor ugyanott.

Nyilvános köszönetek. 1. A' pestmegyei színházi választottság

édes kötelességének isméri sz. k. Pest városa első kapitánya, t. Patisz

Károly úrnak ezennel nyilvánosan is szives köszönetet mondani, azon

buzgalmaért, minélfogvást a' közelebb tartatott színházi mindkét tánczvi-

galomkor, a' rendfentartásra tett czélszerű intézkedései, 's különösen ar-

ra felügyelése által, a' vigalmak diszét szembetünőleg emelte, 's ez által a'

ne talán jövendőben is adandó illynemű multságok hitelét is erősítette. 2.

Hasonlón köszönetét jelenti a' mondott választottság Grimm Vincze mű-

áros, Heckenast Gusztáv könyváros, draskóczi Milecz Imre és Nagy Jó-

zsef kereskedő, Szalay József és Szekrényesy József h. ü. uraknak is az

intézet iránti figyelemből eredett azon készségökért, miszerint a' belépti

jegyek eladását magokra vállalni szivesek valának, különösen megemlí-

tésre méltónak tartja pedig a' választottság Nagy József kereskedő, és

Swoboda kárpit és szönyegáros uraknak az e' bálók fénye emelésire tett

nevezetes ajánlataikat. 3. Végre színházi egyik rendező Fancsy Lajos ur

— újabb bizonyítványul annak, hogy az intézet javát valódilag szíven

hordja, 's azt előmozdítani mindenkor benső örömmel igyekszik — az

érintett bálók elrendezésiben több napig folyton és sükeresen munkálkod-

ván ebéli a' választottság által kellőkép méltánylott fáradozásáért hason-

lón részére is köszönet mondatik. Költ Pesten 1840. mar. 2kán a' vá-

lasztottság nevében annak jegyzője. Balla Endre.

Szegvár d. mart. Skán: Midőn egy házi család szoros kötelékei,

önzés vagy bármí szülte okok miatt, bomladoznak, tagjai egymást, hanem

meggyőződésből is, legalább pártfeleik megnyugtatósukra, mind addig

nélkülözök, míg a' köz atya mind két félnek követelésit kihallgatva, 's ki-

vanataikat megfontolva, mit egyik veszít másiknak ráadásul számítva, a'

köz békével az egymásközti szeretetet helyreállítani törekszik: akkor vaj-

jon ezen család tagjai előbbi feszengő állásukból menekülve, ha nem egész

testvéri 's baráti szeretet is, de legalább a' multak feledése után a' szilárd

békére ösztinte törekvés foglalván el valójokat, nem boldogító örömeket

élveznek e' ha ez egy házi családnál illy nagy hatásu, mennyivel inkább az

egy erkölcsi testület's törvényhatóságnál, hol kölcsönös egyetértés, 's az

ügyek törvényszerű békés folyama biztosíthat mindenkit önnönei 's ön-

állásáról ugy vagyon!! Tolna, az olly békés, csendes Tolna megye, 's mult

évi május Ska óta, nem isméri a' csendet, nem a' boldogító belbékét, sze-

mélyes és erkölcsi véleménykülönbség közfalat emelt fia között, 's az öle-

lő baráti, rokoni, testvéri karokat egymástól elszakítván olly sorsrajuttatá,

hogy a' vele kisebb nagyobb öszszeköttetésben levő honfiaknál aggodal-

mat gerjeszte. Hú alattvalóji sorsát atyai szíven hordozó fels. királyunkig

hatának ezek, 's nm. Vay Ábrahám gr. mármarosí főispán urat olly módon

vala kegyes ide küldeni, hogy elnökléte alatt közgyűlést tartva, a' haladé-

kot nem szentvedő tárgyakat vétesse föl, a' mult nov. 18kán 's ezt követett

napokon tartott közgyűlés alatt történt zavarokat vizsgálja meg, a' csen-

det és békét visszaállítani törekedjék 's ime feltűnt végre a' mult febr. 26-

ra tüzött közgyűlés határideje 's fel talán, adnak egek! a' már 10 hónap

óta Tolnától bucsut vett békehajnálé is! Feszült figyelemmel várá az illy

nagy számmal igen ritkán öszszesereglett megyei nemesség a' gyűlés kez-

detét midőn a kir. biztos urnak gyűlésmegnyitó ismértes szónoklata után az említett tartalmu. 's a' mult évi majus Skán és jun. 17kén tartott követválasztási gyűlések alkalmikor történt zavarok miatt vádoltakat (Végh Ignác 7 vir elnöksége alatti törvényszék által elítélendő perbeidézéssel megrovó kegy. kir. leirat felolvastatott) 's az, mindenkitől illő jobbágyi hódolattal fogadtatott, nem késett a kir. biztos ur a KK és RRt a béke visszaállítása végett közös erővel munkálkodásra felszólítani. A kir. biztos beszéde 's példája, miszerint feledni a' multakat, a' nagy mesterként megbocsátni ellenünknek, első kezdé meg, nem volt minden hatás nélkül. A tanácskozás azonban a' főügyész azon indítványára: miszerint ő a' mult nov. 18án 's ezt követett napokon gyűlés határozati teljesülését törvényszerűleg valósíttatni kíváná, bár kissé zajlott ugyan, de mégis senki sem magáról, sem a' helyszentségről nem felejtkezett meg, midőn a' k. biztos az indítványt szavazásra bocsátá tizenegy tagból álló küldöttséget nevezvén ki, kiknek munkálkodásukban régi szokás szerint a' nemesek hadnagyai is részt vönek. A' küldöttség estü 9¹/₂ órákor végezvén tisztét a' főügyész indítványa, miszerint a' mult november 18. és köv. napjain tartott közgyűlés minden határozati végrehajtassanak, 710. az azt ellenzőké 515 szótöbbséget nyervén, a' k. biztos a' 195 szótöbbségű végzést kijelentvén, nem feledé a' magát egész nap lefolyta közben komoly szerénységgel viselt nagy számu nemességet méltán megdicsérni. Ennek folytában áldott jó királyunkhoz a' megye hódoló hálaérzelmeit kifejező 's a' perbe idézetteknek további ingerültség távoztatása végett is vad alól fölmentésükért esedező, a' fens. főhg nádorhoz pedig hathatós közbenjárásáért könyörögő felírás határozatott, a' kir. biztos ur fáradozásit küldöttség által köszömvén meg a' RRdek arra kérték, hogy fels. urunk előtt a' multa feledési leplet vonó lépést tenni sziveskednék, mit az kész örömet igérvén a' főispánhoz tisztujtás iránti kérelmet is bocsátani határozta, minek következtében a' megyei tisztválasztás hihetőleg nem sokára megtörténik.

KÜLÖNFELE: Szathmáry József tiszánmenü superintendens febr. 23kán üllé papsága félszázados ünnepét Miskolczon. — Besztercebányán f. hó 2kán a' chinai utazásról ismért nyugalmazott kamrai sebész Hirschberg élte 81k évében elhunyt. — Bélik József szepesi püspök, ki mult évi dec. 29kén élete 83k évébe lépett, folyvást nagylelkü alapítványokkal bílineze ki le magának a' Szepesség lakosi szeretetét. Szentegyházak, gyermekevelő 's egyéb jótékony intézetek egymásután hirdetik életbe léptükkel főpásztori dícséretes buzgalmát. — Országunk mélyen tisztelt hg primása Kismartonbul' özsonyba meghívá Albach Szaniszlót a' sz. Ferencz rendiek országszerte híres 's főleg a' pestiektől el nem feledhető hitsonokát, hogy ott (szülőföldén) a' 40 napi böjt minden péntekén hirdesse az élet, erkölcsiség és szívemesítés boldogító igéit, mit a' köztiszteletü férfin az Üdvezítő szentegyházában el is kezdé már tömredék népsokaság előtt. — F. hó 7ke éjjelén a' nagyszélvésszel páros tűz Poroszló nagyobb részét elhamvasztá.

Spanyolország.

(A' cortesülés fölfüggesztve. Zavargás a' fővárosban. A' segurai őrség fölzendült.) Madrid, febr. 24kén: „Már cortesnyitás előtt néhány nappal híre járt, miszerint az ellenzés mindjárt az első ülésekben kifogásokat teend némely választások ellen. A' mérsékpartiak mindazáltal olly erőseknek érzék magokat, hogy a' föllengősdiék általános kifépte esetén is folytathatni vélték az üléseket. 19kén csakugyan el is maradt gyűlésből az ellenzés; miután mindazáltal látá, hogy a' föllengősdiék még sem szünnék tanácskozni, ismét részt vön az ülésekben, de csupán azért, hogy lehetőségig huzza halassza a' képviselőkamra törvényszerű megálapítását. Az ellenzési párt megjelente kacajjt gerjeszté a' gyűlésben és az alkotmányos többség nyugottan folytató a' választás-vizsgálatokat, egyszersmind megégyezvén, mikép Perez de Castro, Arrazola és Montes de Oca ministerek ezentul is számolhatnak a' cortes gyámolítására, míg a' had-, bel- és pénzügy-ministerek tárczáji mások által foglalandók el. A' föllengősdiék mindazáltal nem akartak könnyen engedni, hanem fölizgatták a' népet, melly már 22kén félelmesül kezdé csoportozni a' cortes előtt. 23kán e' csoportozások ismét megújultak, a' cortesben leírhatlan zajgás uralkodék és 24kén kénytelen volt a' kormány ostromallapotba helyezni Madridot, és a' cortesüléseket fölfüggeszteni. Este felé azonban oszlani kezdenék a' népesoportok és biztosan reményelhetni, hogy semmi komolyabb következménye nem leend e' zavargásnak. — Saragossai hivatalos hírek szerint a' segurai carlospárti őrség fölzendült és a' kormányzót még néhány főbb tiszttel együtt, kik az erősség földadása iránt nem akartak megégyezni, leöldöste, az ellenkező katonaságot pedig börtönbe zárta. Zurbarano csak egy órányira áll Segurától és minden közlekedést elzár. Espartero febr. 23kán szándékozik ismét tetteleg megnyitni a' háborút. —

Anglia.

(A' királyné színházban. Elegy.) London, febr. 28kán: „A' királyné férjestül meglátogatá e' napokban egyik színházunkat, hol legnagyobb lelkesüléssel fogadá őt a' rendkívül nagy számu nép: — A' parliament több nap óta csupán érdektelen helyzeti ügyek vitatásával és kérelem-elfogadással foglaltos. — Kemble Károly híres színész lemondván a' játékszíni censorságról, tisztelőji 450 font sterlingnyi gyönyörű billikommal kedveskedtek neki. — A' Temze-Tunnel annyira haladt már, hogy 220 lábnyi terség átfuratása után az egész óriási munka kész leend. — China ellen ujlag néhány hadihajót indított a' kormány. —

Alexandria, jan. 23. Azon hír, miszerint 50 zászlóaljnyi moszka volna Khivában és Bokharában, Keletindiában nagy hatást tön, 's a' bombay-i hadosztály, melly visszamenőben volt, tüstint megállapodási parancsot kapott; ebből egy csapat Wildshire tábornok alatt Kelatot rohanással megvette 's a' khánt elfogta. Mint beszélük az orosz kormány kevéssel

ezelőtt értesíté az angolokat a' khivai és bokharai táborozás céljáról, melly nem egyébként mint az ott rabszolgaságban szenvedő oroszokat kiszabadíthatás. — A' viszonyok Heratban sem a' legkedvezőbbben állnak. Jar Mahmud, Kamran shah vezére a' shahhal kénye szerint bánhatván Todd őrnaggyal 's a' többi angollal ellagyatta Heratot, sőt mint beszélük, előtte a' shah fiainak is futniok kelle. —

Németország.

Göttinga, febr. 13. Wehner földbirtokos dolga mibenlétiről köv. tudósítást ad: „Minden hamis hír megezáfolására 's külföldi barátim megnyugtására jelentem, mikép jan. 30kán az itteni rendörkormányzó a' belminister parancsára megtiltá Göttingát elhagynom, elfogatás és visszahozatal büntetése alatt. A' parancsot nem közlek velem. 14 napig hijában várakozván folyamodtam: hallgatnának ki törvényesen, fájlván hogy olly időben élünk, melly illy kérelmet 's védelmet szükségesít. Külföldi barátim meggyőződhetnek felőle, hogy e' velem bánásra nem törvénytelen tettem által adtam okot. Most minden okos, böcsületes polgar még szilárdabbul ragaszkodik a' joghoz 's törvényhez, 's ha a' haza jóléte felett némikép különbözik is gondolkozása a' kormányétól, szem előtt tartja még is, mivel tartozik a' felsőségnek, tudván hogy a' jog nem jogosítható eszközök általi megszerzése árulás az ohajtott jog ellen. Wehner. — A' bajor kamrákban régóta vitatkoznak már azon csak „ministernek“ írják e magokat a' misisterek, vagy pedig „országministerinek.“ Abel belminister e' tárgyban köv. beszédet monda: „Minister vagy ország ministere ez azon roppant fontosságú kérdés uraim, mellyel Önök több óra óta foglalkodnak, 's mellytől a' haza boldogságát fölfüggesztik. Még egyszer azért jövök e' nagy fontosságú kérdésre vissza, hogy megmutassam, mi szempontból nézi azt a' kormány, és mi szempontból kell azt nézni. Uraim alig fogtak a' választáshoz, már az egész országban elhintették a' bizodalmatlanság magvát. Az első törvényjavaslat előterjesztésekor azt mondták, hogy így az országgyűlést postulatumok országgyűlésivé változtatják. Miután az visszavétetett, a' kormány Önök kívánságát befölőleg költségvetési törvényjavaslatot terjesztett Önök elibe, 's Önök ezt méltányolták 's egyhangulag elfogadták. Ime most egyszerre a' trójai ló toppan Önök elibe. Equo ne credite Teneri (ne higyetek a' lónak trójaiak) így kiáltnak intőleg. Kalkhas itt is akad. Et monstrum infelix sacra sistitis arce! (a' vészterhes szörnyet szent váratokban állítjátok fel!) így kiált ő. És ugyan mi lappang, uraim, e' trójai lóban? Semmi egyéb mint szoros ragaszkodás a' kir. rendeletekhez és alkotmányhoz. Alkotmányunk monarchiai, és rendi. A' király középpontja minden hatalomnak, 's más hasonló hatalmat az országban nem türhet meg. A' rendek csak tanácsot adhatnak. Ezen elvek ellenében most más országtan kezd divatba jöni. Ezen tan szerint, az ország kevésbé sértő neve alatt, a' nép az erkölcsi törvényt mondó személy, a' nép minden az alkotmányban. És így az alkotmány, alkotmányi oklevél semmi egyéb, mint törzs-szerződés, mellyen alapszik a' fejdelem joga 's léte. A' fölség a' népnél van (a' név ugyan nincs kimondva, de most a' nép az ország ártatlan nevét vette föl). Ezen elv szerint a' király csak első szolgálja, első tisztviselője a' fölséges népnek. Az alkotmány meghatározza a' fejdelem jogát. Ha valami nincs világosan átadva a' fejdelemnek, az neki nem szabad, és ha ollyat tenne, mit az alkotmány nem enged, — ő, vagy pedig tanácsosai alkotmányellenileg cselekednének. A' fejdemi jogok bírása 's gyakorlása 's fejdemi tisztek teljesítése elvéteik a' királytól 's a' ministereknek adatik. Mert mi lenne különben a' fölséges népnek (ha akarjuk, országnak) tartozó felelősségből? A' népképviselői hatalom egy 's hasoneredetű a' királyival; a' nép képviselői együttországolók — az ország és nép szolgálai. Nem akarom tovább fejtegetni, uraim ezen elveket, mellyeknek a' kormány, minthogy előtte szent az alkotmány, a' legkerekebben ellenmond. „Minister“ „ország ministere“ ezelőtt egyet jelentett 's közösen, hol egyik, hol másik használtott. 'S most midőn ezen hasonjelentőség eltörlesztetést sürgetik, nem tudná a' kormány hogy itt azon tant akarják föllátni, miszerint az ország vagy más szóval a' nép a' tulajdonképi fölség; az ország ministere a' tulajdonképi felelős minister, a' nép ministere 's tisztviselője? Alkotmányunkat a' király ön maga jószántábuladta. Én építék Önök böcsületességire, 's bajor érzelmikre. Szeretet, bizalom, hűség és ragaszkodás olvasztá ez országban kezdettől fogva össze a' népet és fejdelmet, 's Bajorországot boldogga csak az teheti. — A' kamra előbbi nézeteihez ragaszkodik, 's módosítást nem fogad el. — A' göttingai egyetem, mivel a' városban azon hírkeringett, hogy a' király el fogna az egyetemet törteni, Strahlenheim b. minister mondása szerint pedig nem választás esetiben ausztriai lábra állítani, követül választá Bothmer törvényszéki tanácsost. 29 rendes tanítóbul csak 18 választott, a' többi nem akart részt venni a' választásban. A' göttingai tanács ellen nagy tüzzel folytatják a' bírói nyomozást.

Schweiz.

Genfi tómelék, febr. 6. Mig itt a' fák rügyeznek és leveleznek Savoyában egymást éri a' földrengés 's hegyeket sülyesztget mélységbe. Így szakadt le jan. 29kén a' Cernan hegy, mellyen a' parizi országut járt keresztül; Salinhoz nem messze jan. 30kán ismét egy más. Némelyek ennek okát a' hegy tövétől elhordott földnek, 's kivájasnak, mások pedig, a' mi híhetőbb, egy forrásnak tulajdonítják, melly a' hegy tövében volt, 25 évvel ezelőtt eltűnt, 's belülről a' hegyet kimosta. — M. Ali ügyvivője itt tartózkodásának azon okát rebesgetik, miszerint schweizi és francia tiszteket igyeckszik az alkirály szolgálatjába fölvenni, mi igen könnyen sikerülhet, minthogy többé Spanyolország, Piemont, Hollandia és Franciaország nem tart schweizi ezredet. Azon igen csudálkoznak hogy Anglia, dolgai jelenállásánál Keletindiában, nem vesz schweizi csapatokat szolgálatjába, holott ezelőtt azt tette. Anglia kívánsága itten nagy készsége talána.